

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2775/21
27.10.2022. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Булајић председника већа, Станиславе Митровић и Ирене Вуковић, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Драган Вељовић адвокат из Београда, Булевар Црвене армије бр. 11/7/П, против противника предлагача ББ из ..., чији је пуномоћник Мирослав Васић, адвокат из Београда, Трнска бр. 5, ради признања стране судске одлуке, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Београду Р 549/20 од 23.2.2021. године, након расправе одржане пред другостепеним судом дана 27.10.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ решење Вишег суда у Београду Р 549/20 од 23.2.2021. године.

ПРИЗНАЈЕ СЕ страна судска одлука – пресуда Основног суда Скопље II у Скопљу VIII П1-900/13 од 17.9.2015. године, која је постала правноснажна дана 19.11.2015. године.

Предлагач и противник предлагача носе сваки своје трошкове поступка.

Образложење

Побијаним решењем одбијен је захтев за признање стране судске одлуке – пресуде Основног суда Скопље II у Скопљу VIII П1-900/13 донете дана 17.9.2015. године, правноснажне дана 19.11.2015. године.

Против наведеног решења предлагач је благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога.

Испитујући побијано решење у смислу одредбе члана 386 у вези члана 402 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), који се примењује на основу члана 30 став 2 Закона о ванпарничном поступку (“Службени гласник СРС”, бр. 25/82 са каснијим изменама и допунама и Службени гласник РС” бр. 46/95 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је

на нејавној седници већа одржаној дана 20.4.2022. године оценио да је сагласно одредби члана 383 став 4 Закона о парничном поступку потребно заказати расправу пред другостепеним судом, јер је првостепена одлука већ једанпут била укинута, а приликом доношења побијане пресуде учињена је битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 7 Закона о парничном поступку јер учесници поступка нису упознати са садржином дописа Министарства правде, Сектор за међународну правну помоћ број 764-00-00063/2019-07 од 31.7.2019. године који садржи објашњење о узајамности између Републике Србије и Републике Северне Македоније у погледу признања и извршења судских одлука.

На одржаној расправи другостепени суд је поново извео доказе који су изведени пред првостепеним судом читањем исправа у списима предмета и након њихове оцене нашао да је жалба предлагача основана.

Предлагач је уз предлог приложио судску пресуду у оригиналу са потврдом правноснажности и оверен превод од стране судског тумача за македонски језик те пресуде са потврдом правноснажности судског тумача на српском језику.

Пресудом Основног суда Скопље II у Скопљу VIII П1-900/13 од 17.9.2015. године (правноснажна дана 19.11.2015. године) ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев за утврђење да је тужила АА (противник предлагача у овом поступку) власник апартмана бр... површине 25,80 м² и терасе површине 4,59 м² на ... спрату у комплексу "...", на основу уговора о купопродаји туристичког апартмана од 19.5.1983. године закљученог између тужиле и туженог "... у стечају, те да тужени "...-у стечају Скопље и АД "... трпе да тужила упише то право у јавне књиге. Ставом другим изреке тужилци је наложено да накнади туженом "... трошкове поступка у износу од 135.200,00 денара. "... уступио је дана 18.5.2018. године предлагачу (иначе адвокату који га је заступао у поменутом поступку пред македонским судом) своје потраживање према противнику предлагача (која је о томе обавештена 22.5.2018. године) у износу од 135.200,00 денара, који су му досуђени пресудом од 5.2.2020. године. Да би у извршном поступку наплатио износ досуђених трошкова поступка по потраживању које му је уступљено, предлагач је поднео предлог за признање стране судске одлуке који је противник предлагача оспорила.

Потраживање из наведене пресуде је на основу цесије потраживања са цедента, Друштва за туризам и угоститељство "... а.д. ... – у стечају (као првотуженог у спору у предмету пред основним судом у Скопљу П1 900/13) пренето на цесионара, овде предлагача (подносиоца захтева за признање предметне стране судске одлуке), адвоката АА из ..., који је заступао цедента пред тим судом као пуномоћник, што је сагласно одредби члана 456 Закона о облигационим односима. Потписници уговора о цесији потраживања су цедент као уступилац, односно првотужени у спору из кога потиче потраживање према овде противнику предлагача, тужиоцу у том спору и пријемник, цесионар овде предлагач. Противник предлагача, АА која је у уговору о уступању потраживања – цесија УЗП 2220/2018 од 18.5.2018. године означена као цесус, о цесији потраживања трошкова парничног поступка на овде предлагача АА из ..., обавештена је о извршеном уступању потраживања, односно за цесију је сазнала 22.5.2018. године, када јој је уручен наведени уговор.

По налажењу овога суда активно је легитимисан да тражи признање стране судске одлуке овде предлагач, на кога је потраживање наплате трошкова од овде противника предлагача пренето уговором о цесији од стране туженог “...” у стечају у поступку пред Основним судом Скопље II у Скопљу, сходно одредби члана 440 став 1 Закона о облигационим односима (којом је прописано да пријемник има према дужнику иста права која је уступилац имао према дужнику до уступања). Надаље, иако је одредбом члана 101 став 6 Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља прописано да је признање одлуке у стварима које се односе на лично стање (статус) овлашћен да тражи свако ко за то има правни интерес (што није прописано за друге врсте правних ствари) по налажењу овог суда признање стране судске одлуке у поступку пред судом у овој врсти спорова, може да тражи не само странка у том поступку, већ свако ко за то има правни интерес, дакле и лица која нису била странке у спору из кога потиче одлука, односно субјекти на које се одлука непосредно односио, али за која лица одлука може имати непосредан или посредан правни значај. Притом, признање предметне стране судске одлуке не би овлашћен да тражи свако ко за то има правни интерес већ само онај ко би по нашем праву био легитимисан да тражи доношење одлуке којом би противник предлагача био обавезан на исплату.

Како је на овде предлагача пренето потраживање трошкова парничног поступка из спора пред наведеним судом у Републици Северној Македонији, исти је активно легитимисан да захтева доношење кондемпнаторне одлуке ради наплате овог потраживања од противника предлагача, супротно наводима противника предлагача да су цесијом повређена права других поверилаца наведеног друштво у стечају. Признање ове стране судске одлуке могло је да тражи и наведено привредно друштво у стечају преко стечајног управника, што је у нашем законодавству регулисано одредбом члана 27 став 1 тачка 17 Закона о стечају (“Службени гласник РС” бр. 104/09...95/18), који је дужан да заступа стечајног дужника односно стечајну масу у покретању и вођењу судских, управних и других поступака, притом имајући у виду да је тужено друштво било у стечају и за време трајања поступка пред судом у Скопљу у коме је донета одлука чије се признање тражи.

Према мишљењу надлежног органа – Министарства правде Републике Србије – Сектор за међународну правну помоћ од 31.7.2019. године у признавању страних судских одлука у грађанским стварима између наше земље и Републике Северне Македоније одлучује се у зависности од законских услова прописаних за признање и извршење стране судске одлуке у односној држави и од постојања фактичког реципроцитета, а законски прописи Републике Северне Македоније у којој је питање признања и извршења страних судских одлука регулисано Законом о међународном приватном праву дозвољавају могућност признања страних судских одлука, под условима који нису битно тежи од услова које прописује законодавство Републике Србије. Према њиховом мишљењу између Републике Србије и Републике Северне Македоније постоји узајамност у смислу члана 92 Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља (постоји фактичка узајамност у признању страних судских одлука у грађанским стварима) с тим да је у неким случајевима због врсте спора и због субјекта који тражи признање и извршење, питање узајамности ирелевантно (у брачном спору, у спору утврђења односно оспоравања очинства или материнства).

Признање и извршење судских одлука донетих у Републици Северна

Македонија врши се у складу са Уговором између Републике Србије и Републике Македоније о правној помоћи у грађанским и кривичним старима од 29.11.2011. године, потврђеним законом од 22.11.2012. године (“Службени гласник РС”-међународни уговори број 5/12, ступио на снагу 5.2.2013. године) којим је прописано (члан 2) да држављани једне државе уговорнице уживају на територији друге државе уговорнице исту правну заштиту својих личних и имовинских права као и њени сопствени држављани (став 1) и имају на територији друге државе слободан приступ судовима и другим органима пред којим могу да заступају своје интересе, подносе захтеве и предузимају радње под истим условима као и њени сопствени држављани (став 2), при чему се поступак признања и извршења судских одлука спроводи у складу са домаћим законодавством држава уговорница (члан 24). С обзиром на цитиране одредбе, у погледу питања која нису уређена поменутиим уговором између Републике Србије и Републике Македоније примењује се Закон о решавању сукоба закона са прописима других земаља.

Законом о решавању сукоба закона са прописима других земаља (“Сл. лист СФРЈ”, бр. 43/82 и 72/82-испр., “Сл. лист СРЈ”, бр. 46/96 и “Сл. гласник РС”, бр. 46/2006-др. закон) прописано је да страна судска одлука треба да задовољи више кумулативно прописаних услова да би је суд Републике Србије могао признати. Страна судска одлука мора бити правноснажна (члан 87) донета након поступка у коме је противнику предлагача било омогућено да учествује (члан 88) и о правној ствари за чије решавање није искључиво надлежан суд (или други орган) Републике Србије (члан 89), који пак није у истој ствари већ донео правноснажну одлуку нити признао неку другу страну судску одлуку нити је пред њим започет поступак о истој ствари и међу истим странкама (члан 90). Уз све то, страна судска одлука не сме бити у супротности са Уставом СРЈ (сада Републике Србије) утврђеним основама друштвеног уређења (члан 91). Да би страна судска одлука могла бити призната чланом 92 истог закона прописано је да мора да постоји узајамност (став 1) чије се постојање претпоставља док се супротно не докаже, а у случају сумње о постојању те узајамности, објашњење даје савезни орган надлежан за послове правде (став 3).

Дакле, овај суд у процесу признања стране судске одлуке оцењује да ли је страна судска одлука у супротности са домаћим јавним поретком, односно у супротности са Уставом наше земље и утврђеним основама друштвеног уређења.

Појам јавног поретка улази у ред правних стандарда, па закон предвиђа да се страном право неће применити, тј. да је искључена примена оних правила страног права чији је учинак у конкретном случају супротан нашем јавном поретку. Суштина одредбе члана 91 наведеног закона састоји се у утврђивању некомпатибилности резултата до којег се дошло применом страног прописа. Стога се норме страног меродавног права не могу применити ако су супротне, односно неспојиве са основним вредностима правног поретка, основним принципима, битним начелима и основним нормама домаћег права које се у сваком случају морају заштити као општа начела на којима почива правни и друштвени систем једне земље, а које вредности су специфичне у свакој земљи. Под јавним поретком подразумевају се основне норме домаћег правног поретка које су по правилу императивне а које се увек морају заштити, па се ова законска одредба мора схватити као ограничење примене страног права у случају колизије са Уставним начелима, а страном право се не би могло применити не само у случају његове

супротности са Уставом наше земље већ и у случајевима у којима су повређене когентне норме нашег права којима се у конкретном случају може и мора приписати значај нашег јавног поретка (начела јавног поретка могу бити утврђена и другим унутрашњим изворима норми, нпр. системским законима).

Дакле, оцењује се да ли би био повређен јавни поредак када би страна одлука производила ефекте и на подручју наше земље, односно какви би били резултати признања стране одлуке и да ли би они били спојиви са захтевима нашег јавног поретка. Будући да је судска одлука резултат одређеног поступка (у шта се укључује и начин утврђивања чињеничног стања) и примене материјалног права, она би могла бити супротна нашем јавном поретку и када би поступак и право које је примењено било у противности с тим поретком.

Када је у питању супротност материјалноправним захтевима јавног поретка наше земље, будући да је према одредби члана 91 у вези члана 4 Закона о решавању сукоба закона, релевантно да ли је страна одлука противна јавном поретку критеријуми-да ли је начин на који су поједине норме меродавног материјалног права примењене и у конкретном случају противне јавном поретку и да ли су донете одлуке сами по себи, независно од тога које је право и како примењено, у противности са домаћим јавним поретком, детерминишу одлуку као резултат примене права и као извор правних учинака. Материјалноправни разлози за непризнавање стране одлуке због супротности јавном поретку постојали би када би та одлука требала произвести последице које би по праву наше државе биле начелно забрањене или би по том праву иначе биле допуштене али би у конкретном случају биле противне јавном поретку. Да би се проверила та материјалноправна компонента јавног поретка потребно је испитивати не само изреку него и образложење стране одлуке и то зато да би се утврдио правни основ тужбеног захтева, да би се проверило није ли циљ који се пресудом жели остварити неморалан или да није у питању чинидба из правног односа који је по праву наше државе забрањен.

Противник предлагача као разлоге због кога би требало позивом на јавни поредак отклонити признање стране одлуке наводи повреду начела саслушања странака и равноправност странака у поступку из кога одлука потиче као и повреду права на жалбу као правно средство у том поступку, што спада у процесноправне разлоге контроле стране судске одлуке.

Начело равноправности садржано је у члану 21 и 36 став 1 Устава Републике Србије-пред Уставом и законом сви су једнаки. Свако има право на једнаку заштиту без дискриминације. Јемчи се једнака заштита права пред судовима. Оно је садржано и у члану 2 Закона о парничном поступку и подразумева право сваког на једнаку заштиту својих права у судском поступку што подразумева процесноправну једнакост, односно једанкост у заштити права пред судом. Процесноправни принцип једнакости подразумева да свака странка има подједнак процесноправни третман у парничном поступку. Равноправни третман странка у судском поступку обезбеђује се преко начела обостраног саслушања странака (контрадикторности).

Начело обустраног саслушања странака (контрадикторности) представља обавезу суда да свакој страници омогући да се изјаси о радњама њеног противника у

судском поступку, а основ овог начела је у демократичности и првичности. Сваком треба дати право да се изјасни о ономе што га се непосредно тиче, не сме се одлучивати о правима, ако се ономе кога се право тиче не омогући изјашњавање. Равноправност двеју странака са супротним интересима налаже да се свакој од њих зајемчи право на изјашњење о парничним радњама које предузима противник. У томе лежи суштина начела обостраног саслушања (начела контрадикторности). Овај принцип формулисан је као дужност суда да свакој од странака пружи могућност да се изјасни о захтевима и о наводима противне стране (члан 5 став 1 Закона о парничном поступку). Тежиште наведене одредбе лежи у томе да је суд дужан свакој странци пружити прилику да о предлозима и тврдњама супротне стране изнесе свој став. Једнакост оружја странака пред судом је специфична установа по којој правичност налаже да странке пред судом буду у прилици да своје тврђе и доказе саопште на начин који их неће довести у неповољнији положај у односу на противника у спору. Повреда ових начела у парничном поступку представља апсолутно битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП.

Право на правни лек гарантовано је одредбом члана 36 став 2 Устава – свако има право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се одлучује о његовом праву, обавези или на закону заснованом интересу. Право на жалбу јесте право сваког на контролу судске одлуке у процесном праву, оно се изражава као организациони принцип вишестепености. Основни елемент од кога зависи примена овог принципа јесте питање да ли је жалба субјективно право странке, што код нас заиста и јесте. Ускраћивање права на жалбу само по себи је тешко изводљиво, али ако је до њега дошло пропуштањем достављања одлуке странци-онда је у питању апсолутно битна повреда одредаба парничног поступка која се тиче повреда принципа контрадикторности.

У конкретном случају процесни разлози због којих би се могла активирати установа јавног поретка-повреда начела обостраног саслушања странака, начела равноправности странака у поступку и права на жалбу у конкретном случају нису испуњени. Према образложењу пресуде македонског суда од 17.9.2015. године тужиља АА, овде противник предлагача је у поступку била заступана преко свог пуномоћника-адвоката, коме је пружена могућност да се изјасни о свим наводима супротне стране, што је он и чинио током поступка и коме је достављена одлука, а првостепени суд је дозволио и извео све предложене доказе (није предложено саслушање странака) и дато је странкама право на жалбу.

Овај суд је ценио и материјалноправне разлоге за непризнавање стране судске одлуке са аспекта повреде поретка. Из образложења наведене одлуке произилази да је тужбени захтев тужиље одбијен зато што тужени нису пасивно легитимисани у том спору јер непокретна имовина која је предмет тужбе није ушла у стечајну масу туженог ... у стечају ..., нити је утврђена његова својина а такође предметна непокретност није заведена у катастарској евиденцији нити је утврђено да су било ко од тужених власници исте, па тужени нису пасивно легитимисани у том спору за тужиљино право својине и да дозволе да се она упише у јавне књиге јер имовина није заведена у катастарској евиденцији да би могао да се трпи упис. Поред тога у образложењу пресуде констатовано је да између Републике Македоније и Републике Србије постоји закључен Споразум о питањима сукцесије који је део правног поретка Републике Македоније али

да се тај споразум не може применити јер још увек није закључен билетарни уговор којим би се уредили имовинско правни односи грађана обе државе, због чега је суд нашао да тужила нема ни активну легитимацију у спору. Тај суд је прибавио и обавештење Комисије о питањима сукцесије Министарства иностраних послова Републике Македоније које је достављено Министарству правде 24.4.2014. године и констатовао да из тог обавештења произилази да уговор о реципроцитету стицања права својине између Републике Македоније и Републике Србије још увек не постоји, иако је постигнут споразум између држава да се закључи билатерални уговор. Према томе, Споразум између обе државе који се тиче питања сукцесије је део правног поретка Републике Македоније али још увек није закључен билетарни уговор на основу овог споразума којим би се уредили имовинско правни односи грађана обе државе.

Како је поступак признања стране судске одлуке покретнут ради признања одлуке о трошковима, која се односи на споредна потраживања у предмету македонског суда VIII П1-900/13 у коме је донета пресуда од 17.9.2015. године, а одлука о споредном потраживању дели судбину главне ствари, то се услови за признање стране судске одлуке о трошковима поступка цене у склопу испуњености услова за признање стране судске одлуке о главној ствари.

Имајући у виду да је пресудом од 17.9.2015. године чије се признање тражи одлучивано о право на имовину тужиле (противника предлагача) којој није пружена заштита права својине зато што је Основни суд Скопље II у Скопљу сматрао да тужени нису пасивно легитимисани у овом спору, а затим је и да тужила не може бити активно легитимисана. Ово зато што је тужила страни држављанин, која сагласно члану 2 Закона о изменама и допунама закона о својини и другим стварним правима којим је измењен члан 224 Закона о својини и других стварним правима произилази да тужила као страном физичко лице државе која није чланица Европске уније може да стиче право својине на стану, стамбеној згради и пословном простору на територији Републике Македоније као и држављани Републике Македоније под истим условима реципроцитета, али имајући у виду чињеницу да између Републике Македоније и Републике Србије није закључен уговор о уређењу имовинско-правних односа између ових држава као држава бивших СФРЈ, односно није закључен билетарни уговор о решавању питања сукцесије, тај суд је закључио да не постоји реципроцитет између Републике Македоније и Републике Србије о стицању својине на непокретности, па је у том смислу основни суд у Скопљу нашао да тужила нема ни активну легитимацију у спору.

Између бивших република Социјалистичке Федеративне Републике Југославије закључен је 29.6.2001. године Споразум о питањима сукцесије који је потврђен Законом о потврђивању Споразума о питањима сукцесије (“Службени лист СРЈ-Међународни уговори”, бр. 6/02 од 3.7.2002. године). У складу са чланом 8 истог закона свака држава сукцесор ће на бази реципроцитета, а у складу са својим унутрашњим законодавством, предузимати неопходне мере да обезбеди спровођење одредаба овог споразума како би биле прихваћене и делотворне у њеним судовима, већима и телима, као и да друге државе сукцесори и њихови држављани имају приступ тим судовима, већима, и телима ради обезбеђивања примене овог Споразума. При томе, Споразум ће се спроводити у доброј вери према Повељи Уједињених нација и у сагласности са међународним правом (члан 9). Приватна својина и стечена права уређена су прилогом Г уз Споразум

о питањима сукцесије и у складу са њим заштићена (члан 1 Г). Прописано је да ће права на покретну и непокретну имовину која се налази на територији државе сукцесора и на коју су грађани или друга правна лица СФРЈ имали право на дан 31.12.1990. године бити призната, заштићена и враћена у првобитно стање од стране те државе, у складу са утврђеним стандардима и нормама међународног права, и то независно од националности, држављанства, боравишта или пребивалишта таквих лица. Особе које нису биле у могућности да остваре таква права ће имати право на накнаду у складу са грађанским и међународним правним нормама (члан 2 Г став 1а). Државе сукцесори обавезале су се да предузимају такве активности које могу бити захтеване општим правним принципима и на други начин предвиђене да би се обезбедила ефикасна примена принципа који се наводе у овом Прилогу, као што је закључивање билетарних споразума и обавештавање свих судова и других овлашћених органа (члан 4 Г).

Споразум о питањима сукцесије чије су потписнице и Република Србија и Република Северна Македонија, будући да је потврђен, саставни је део правног поретка обе државе, дакле и Републике Србије и непосредно се примењује сагласно одредби члана 16 став 2 Устава Републике Србије. Право на имовину јемчи се и уставом Републике Србије (члан 58) и чланом 1 Протокола уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, која је такође део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењује, сагласно истој одредби Устава Републике Србије.

Одлука Основног суда Скопље II у Скопљу чије се признање тражи није у супротности са Уставом Републике Србије утврђеним основама друштвеног уређења ни у погледу материјалноправних норми, имајући у виду да је тужбени захтев тужиле одбијен због недостатка пасивне легитимације на страни тужених који нису власници предметних непокретности нити су уписани у земљишне књиге као такви, а што је сагласно и нашем нормативном оквиру који регулише својину и власништво на непокретностима (члан 20 и 33 Закона о основама својинскоправних односа). Надаље и македонски суд констатује да је Споразум између обе државе који се тиче питања сукцесије део правног поретка те државе али сматра да због тога што није закључен билетарни уговор на основу тог Споразума којим би се уредили имовинскоправни односи грађана обе државе, не постоји реципроцитет између Републике Македоније и Републике Србије о стицању својине на непокретности, због чега тужилца није активно легитимисана. Дакле, реч је о томе да ли је тај суд правилно применио одредбе Споразума о питањима сукцесије, односно да ли се ради о (не)правилној примени материјалног прва што не може водити материјалноправним разлозима за непризнавање стране судске одлуке са аспекта повреде поретка наше државе, јер начин на који су ове одредбе примењене у конкретном случају не води тој противправности и учинци одлуке сами по себи нису противни домаћем јавном поретку.

Притом, између Републике Србије и Републике Северне Македоније постоји узајамност, што значи да се у пракси дозвољава држављанима Републике Србије да стичу непокретности на територији односне државе (фактички реципроцитет). Противник предлагача, није ни тврдио нити пружио доказе да узајамности нема по основу фактичког реципроцитета, а имајући у виду да одредба члана 82а став 2 Закона о основама својинско правних односа Републике Србије којом је прописано је да страном физичко лице које не обавља делатност у СРЈ (сада Републици Србији) може, под

условима узајамности стицати право својине на стану и стамбеној згради као и држављанин СРЈ (Србије), не прецизира који реципроцитет је услов стицања тог права. С друге стране, чланом 2 Закона о изменама и допунама закона о својини и другим стварним правима (“Сл. Весник на РМ” бр.92 од 22.7.2008. године) којим је измењен члан 224 Закона о својини и другим стварним правима, тужила као страном физичко лице државе која није чланица Европске уније може да стиче право својине на стану, стамбеној згради и пословном простору на територији Републике Македоније као и држављани Републике Македоније под истим условима реципроцитета.

С обзиром да су позитивни прописи тадашње Републике Македоније (сада Северне Македоније) у време стицања својине овде противника предлагача, омогућавали стицање права својине нашим држављанима под истим условима као и наше позитивно законодавство, несумњиво је био испуњен услов узајамности јер је постојао формални (законски реципроцитет), па како постоје и подаци о фактичкој узајамности у пракси односне две државе (извештај Министарства правде од 31.7.2019. године) то је испуњен услов из члана 92 Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља. Међутим, питање непостојања реципроцитета због незакључења уговора предвиђеног Споразумом о сукцесији није разлог одбијања тужбеног захтева тужиле пред македонским судом, нити је њој тај суд оспорио једно од основних људских права (право на имовину) већ је њен захтев одбијен због недостатка пасивне легитимације на страни тужених а поред тога тај суд је констатовао да тужила није активно легитимисана услед непостојања уговорне узајамности.

Имајући у виду све наведено, као и држање учесника током поступка, у конкретном случају удовољено је захтевима јавног поретка. Стога је овај суд, оценивши да су испуњени услови предвиђени одредбама члана 86 до 96 Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља, применом члана 101 истог Закона донео одлуку као у изреци којом је признао страну судску одлуку, јер је поступајући по поднетом предлогу нашао да признање није у супротности са Уставним уређењем наше земље.

Одредбом члана 28 став 2 Закона о ванпарничном поступку (“Службени гласник СРС”, бр.25/82...48/88 “Службени гласник РС”, бр.46/95...106/15 (други закон)) прописано је да у ванпарничним стварима које се односе на имовинска права учесника, учесници сnose трошкове на једнаке делове, али ако постоји знатна разлика у погледу њиховог удела у имовинском праву о коме се одлучује суд ће према сразмери тог удела одредити колики ће део трошкова сносити сваки од учесника. Ставом 3 прописано је да у ванпарничним стварима из става 2 овог члана суд може одлучити да све трошкове поступка сноси учесник у чијем интересу се поступак води, односно учесник који је искључиво својим понашањем дао повод за покретање поступка.

Како је поступак за признање стране судске одлуке прописан законом, дакле не зависи од диспозиције странака, то по налажењу овога суда нема места примени става 3 наведене законске одредбе. У конкретном случају испуњени су услови из става 2 да учесници овог поступка сnose трошкове на једнаке делове, имајући у виду врсту права о коме се одлучивало у овом поступку те да не постоји знатна разлика у погледу њихових удела, због чега апелациони суд сматра да сваки учесник треба да сноси своје трошкове поступка.

Из изнетих разлога применом члана 387 став 1 тачка 6 у вези члана 402 Закона о парничном поступку донета је одлука као у изреци овог решења.

Председник већа-судија
Зорица Булајић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић